

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

10 decembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

președinte – Iurie Diaconu,

judcători – Nadejda Toma, Petru Moraru,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 septembrie 2013, de către inculpatul

Plăcinta Dmitrii Vasile, născut la 16.11.1986, originar și domiciliat s. Larga, r-nul Briceni.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 02.03.2010 – 27.07.2010,

2. Instanța de apel: 02.09.2010 – 10.08. 2011;

Rejudecare: 02.11.2012 – 18.09.2013;

3. Instanța de recurs:

1) 24.05.2012 – 02.10.2012, dispusă rejudecarea;

2) 05.11.2014 – 10.12.2014.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Briceni din 27 iulie 2010 Plăcinta D. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.152 alin.(2) lit. e),f) Cod penal la 5 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă a fost lăsată fără soluționare, cu explicarea părților drepturile de a înainta acțiune în ordinea procedurii civile.

Prin aceeași sentință au fost condamnați Vacarciuc Carolina și Dranca Marin, în privința cărora hotărârile judecătorești nu se contestă.

2. În fapt, instanța de fond a constatat că, la 03.09.2009 ora 22.00 - 23.00, Gaicovschi A., împreună cu tatăl său Gaicovschi I. și concubina sa Vacarciuc C. se aflau acasă în or.Briceni, str. Livezilor 32 și consumau băuturi spirtoase, cînd la ei în ospetie au venit Plăcinta D. și Dranca M.. În timpul consumului băuturilor spirtoase Vacarciuc C. i-a spus lui Plăcinta D. că concubinul său Gaicovschi A. o bate. Ulterior, Plăcinta D., fiind în stare de ebrietate alcoolică,

auzind acest fapt, intenționat l-a lovit pe Gaicovschi A. cu mîna peste față, apoi i-a aplicat multiple lovituri cu mîinile și picioarele peste diferite părți ale corpului. La fel, și Dranca M., care era în stare de ebrietate alcoolică, s-a implicat în bătaie, aplicîndu-i lui Gaicovschi A. lovituri cu picioarele peste diferite părți ale corpului. După epuizarea conflictului, Gaicovschi A. a intrat în casă, iar Vacarciuc C. îl instiga pe Plăcinta D. la prelungirea conflictului. Plăcinta D. a intrat în casă și i-a aplicat lui Gaicovschi A. multiple lovituri cu mîinile și picioarele, precum și cu o țeavă din aluminiu peste corp, iar cînd Gaicovschi A. se afla culcat la podea, Vacarciuc C., fiind în stare de ebrietate avansată, a sărit cu picioarele de cîteva ori pe pieptul lui Gaicovschi A. După epuizarea conflictului, toți s-au dus la culcare, iar dimineața s-a depistat că Gaicovschi A. a decedat. În urma conflictului lui Gaicovschi A. i-au fost aplicate mai mult de 19 lovituri pe diferite părți ale corpului, care conform raportului de expertiză medico-legală suplimentară în comisie nr.163 din 24 mai 2010 se califică ca leziuni corporale medii de lungă durată.

Astfel, acțiunile inculpatului Plăcintă D. au fost calificate în baza art.152 alin.(2) lit. e),f) Cod penal – vătămarea intenționată medie a integrității corporale și a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu au provocat urmările prevăzute de art.151 Cod penal, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății, săvîrșită de două sau mai multe persoane, prin schingiuire.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către procuror și inculpatul Plăcinta D.

3.1. În apelul procurorului s-a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Plăcintă D. să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.151 alin.(4) Cod penal la 13 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Apelantul a invocat că instanța de judecată n-a apreciat probele administrate în cadrul urmăririi penale și examinate în cadrul ședinței de judecată în ansamblu din punct de vedere al pertinentei și coroborării lor. Instanța de judecată a dat o apreciere incorectă acțiunilor inculpatului, luînd greșit ca bază numai raportul de expertiză medico-legală în comisie nr.163 din 24.05.2010 – 04.06.2010, deoarece raportul nominalizat vine în contradicție cu raportul de expertiză medico-legală în comisie nr.420 din 25.01.2010 – 01.02.2010, unde rapopor la ambele expertize a fost Corbu Ch. Totodată a menționat că sentința pronunțată este ilegală, deoarece victima Gaicovschi A. a decedat în urma vătămărilor corporale care au fost produse în urma loviturilor cu pumnii și picioarele din partea inculpaților, dar ei au fost judecați pentru cauzarea leziunilor corporale medii, decesul rămînînd în umbră.

3.2. În apelul său inculpatul Plăcinta D. a solicitat admiterea acestuia și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă

neprivativă de libertate, invocând că, este de acord cu încadrarea acțiunilor sale în prevederile art.152 alin.(2) Cod penal, dar a indicat că instanța de judecată nu a luat în considerație că el și-a recunoscut vinovăția pe deplin, s-a căit sincer, nu s-a eschivat de la locul săvârșirii infracțiunii, singur a sunat la poliție. La fel, a indicat că, dacă îi va fi stabilită o pedeapsă neprivativă de libertate, el va putea recupera prejudiciul succesului părții vătămate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 august 2011, au fost respinse apelurile declarate, cu menținerea hotărârii atacate.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, instanța de fond corect a stabilit starea de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, și corect a concluzionat asupra vinovăției inculpatului Plăcintă D. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(2) lit. e),f) Cod penal Cod penal, fiindu-i numită o pedeapsă individualizată corect, în conformitate cu prevederile art. 61, 75 Cod penal.

6. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, invocând ca temei prevederile art.427 alin.(1) pct.6) și pct. 12) Cod de procedură penală – „*instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*”. Recurentul a motivat că, instanța de apel din oficiu a dispus efectuarea unei contraexpertizei în comisie și a pus la baza deciziei doar raportul de expertiză medico-legală în comisie nr.355 din 22.11.2010 – 25.01.2011, fără a aprecia restul probelor prezentate de partea acuzării. Probele acumulate legal în cadrul urmăririi penale și examinate în instanța de judecată dovedesc integral vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) CP. Instanțele de judecată nu au ținut cont de circumstanțele comiterii infracțiunii și anume: victima a fost maltrată cu brutalitate de către 3 persoane, fiindu-i aplicate aproximativ 19 lovituri, cu obiecte dure contondente, fapt care cu certitudine dovedește intenția inculpaților de a-i provoca leziuni corporale grave. În instanța de apel, la demersul procurorului, a fost audiat expertul Serbulenco A., care nu a putut să răspundă de ce în fiecare raport de expertiză medico-legală sînt date concluzii diferite, indicînd că nu erau toate datele de laborator, acestea fiind prezentate pe parcurs. Tot el a declarat că între leziunile corporale depistate la victimă și instalarea decesului este legătură cauzală indirectă. Astfel, acuzarea consideră că victima Gaicovschi A. a decedat în urma vătămarilor corporale, care au fost produse în urma loviturilor cu pumnii și picioarele din partea inculpaților.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 02 octombrie 2012, a fost admis recursul ordinar, casată decizia atacată și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

8. În motivarea soluției adoptate instanța de recurs a constatat că instanța de apel, evaluând probele cercetate, n-a acordat deplină eficiență prevederilor art.101 Cod de procedură penală, nu a fost dată o apreciere obiectivă și completă probelor prezentate de partea acuzării, precum și, nu a fost analizată, în modul corespunzător, materia reglementării legale și jurisprudenței în raport cu circumstanțele și împrejurările cauzei stabilite în rechizitoriu.

Totodată, nu a respectat principiile de bază la judecarea în apel, în cauză fiind întrunite elementele caracteristice ale erorii judiciare, care constituie, un viciu juridic la stabilirea temeiurilor de fapt și de drept, care au dus la respingerea apelului procurorului.

Acest viciu juridic s-a exprimat prin modul de percepție, cercetare, analiză și apreciere a materialului cauzei și, pe această linie de idei, s-a apreciat că instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 414 și 417 Cod de procedură penală.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 septembrie 2013, a fost respins apelul declarat de inculpat și admis apelul declarat de procuror, casată sentința primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Plăcinta D. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.151 alin. (4) Cod penal la 9 (nouă) ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Începutul termenul de pedeapsă a fost calculat din 18.09.2013 cu includerea durata deținerii sub arest preventiv din 04.09.2009 pînă la 14.09.2009 și din 17.02.2010 pînă la 18.09.2013.

Celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

10. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, Plăcinta D. împreună cu Vacarciuc C. și Dranca M., fiind în stare de ebrietate alcoolică în seara de 03.09.2009 spre 04.09.2009, în jurul orelor 00:00, aflându-se în gospodăria lui Gaicovschii A., situată în or. Briceni, str. Livezilor, 32, în urma relațiilor de conflict, i-a aplicat cet. Gaicovschii A., multiple lovituri cu mâinile și picioarele peste diferite regiuni ale corpului, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 420 din 01.02.2010, vătămări corporale grave periculoase pentru viață, care au cauzat decesul cet. Gaicovschii A.

Acțiunile inculpatului, fiind încadrate în baza art. 151 alin. (4) Cod penal „vătămarea intenționată gravă a integrității corporale săvârșită de mai multe persoane, care a provocat decesul victimei”.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de circumstanțele cauzei, de gradul pericolului social sporit al infracțiunii săvârșite de acesta, și

consecințele grave survenite în urma infracțiunii – *decesul victimei Gaicovschii A.*, de personalitatea inculpatului și atitudinea acestuia față de fapta săvârșită.

11. La 10 iunie 2014 decizia este atacată cu recurs ordinar de către inculpatul Plăcintă D., care solicită ca acțiunile lui să fie recalificate în baza art.152 Cod penal și să-i fie numită o pedeapsă mai blândă, fiindcă instanța de apel nu a luat în considerație că el a colaborat cu organul de urmărire penală, a recunoscut vina, se căiește sincer în cele săvârșite.

12. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) CPP, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că, recursul este declarat peste termen.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Din sensul legii este cert că aceste prevederi legale cu privire la termenul de recurs au un caracter imperativ, deoarece recursul declarat după expirarea termenului se consideră tardiv și nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual, dat fiind faptul că legea procesual-penală nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Potrivit prevederilor art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală și practica judiciară stabilită, la calcularea termenului de apel se aplică sistemul de unități libere (zile libere) cu posibilitatea prelungirii termenului pînă la prima zi lucrătoare, dacă acesta urmează să se sfîrșească într-o zi nelucrătoare. La calcularea termenului de apel, nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

Din materialele dosarului se constată că, la 16 octombrie 2013 instanța de apel a pronunțat în ședința de judecată, în prezența participanților la proces: procurorului, inculpaților Plăcintă D. și Vacarciuc C., decizia motivată a instanței, explicînd termenul și modalitatea de atac în instanța ierarhic superioară. La aceeași dată le-au fost înmîinate copii de pe decizie, fapt confirmat prin recipisa anexată la dosar (Vol. III, f.d.127).

Reieșind din prevederile legale enunțate mai sus, termenul de declarare a recursului ordinar de către inculpatul Plăcintă D. expira la data de 19.11.2013, însă potrivit materialelor dosarului inculpatul a depus recursul ordinar împotriva deciziei instanței de apel la 10 iunie 2014 (Vol. III, f.d.190).

În conformitate cu prevederile legale și ținînd cont de circumstanțele de fapt stabilite Colegiul penal consideră că recursul ordinar declarat de inculpatul Plăcintă D. este depus peste termenul legal, prevăzut de art. 422

Cod de procedură penală, fiind depus după expirarea a 30 zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit dispozițiilor art.230 alin.(2) Cod de procedură penală „în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen”.

Unul dintre scopurile legii procesual penale este asigurarea egalității pentru toate părțile interesate în procesul penal, însă acest deziderat impune disciplinarea activității procesuale, inclusiv și prin stabilirea unor termene peremptorii.

În acest sens art. 230 al.(2) Cod de procedură penală impune obligația îndeplinirii în termen a actelor de procedură, sub sancțiunea decăderii din exercițiul dreptului. Astfel, neexecutarea în termen a unui drept procesual, conform sancțiunii menționate, duce la pierderea acestuia.

Prin urmare, Colegiul penal conchide, că recursul ordinar declarat de inculpatul Plăcinta D., este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

13. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Plăcinta Dmitrii Vasile împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 septembrie 2013, în propria cauză, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Publicată integral la 24 decembrie 2014.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Nadejda Toma

Petru Moraru